Należytość pocztowa opłacona gotówką

Cena 25 groszy

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok X | Tarnów, piątek 17 grudnia 1937 r. | Nr. 51

„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie".
(Bazylea 1897)

Nr. tel. 45 Konto P. K. O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu

Rękopisów nie zwraca się

TREŚĆ:

Błp. JÓZEF HEUMAN

Błp. Józef Heuman nie żyje. Odszedł od nas człowiek o nieposzlakowanym charakterze, wzorowy obywatel Państwa, wierny Żyd, społecznik-idealista, oddany syjonista. Odszedł od nas w chwili, kiedy najbardziej był nam potrzebny, kiedy potrzebną nam była Jego światła rada, Jego szlachetne serce, Jego pogodny umysł. Był nam potrzebny — był potrzebny żydostwu tarnowskiemu, którego błp. Józef Heuman był chlubą i ozdobą.

Błp. Józef Heuman był wzorem i przykładem dla wszystkich — Żydów i nie Żydów. Jego kryształowy charakter i szlachetne serce zdobywały koła nawet wrogie żydostwu, czy tylko sferom kupieckim. których był dzielnym orędownikiem i opiekunem. W najcięższych chwilach, kiedy umysły współbraci Jego przytłaczały ponure horoskopy na przyszłość, kiedy walka o chleb, o egzystencję natrafiała na przeszkody prawie że nie do pokonania — bo na nienawiści do żydostwa całego oparte — błp. Józef Heuman nie upadał na duchu, pocieszał i uspakajał, dodawał otuchy i sił do walki do przetrzymania — bo wierzył i głosił, że fala nienawiści odpłynie. Współpraca, zgodne współżycie między obywatelami Państwa bezróżnicy wyznania i narodowości było pierwszym Jego nakazem. Nigdy żadne Jego słowo, żaden Jego czyn nie naruszyły tej zasady Jego. Był uczciwym patriotą i w każdej sytuacji mogło Państwo polegać na Nim, gotowym do ofiar i poświęceń. A przy tym był gorącym Żydem. Dumnym ze swego pochodzenia — nie ukrywał tego nigdy, szczególnie w sferach nieżydowskich, z którymi często miał styczność w Swojej działalności zawodowej czy społeczno-politycznej. To Jego przywiązanie do żydostwa — Jego duma, Jego głębokie poczucie godności narodowej, Jego troska o przyszłość narodu żydowskiego — którego czuł się wiernym synem — doprowadziła Go do syjonizmu z najszlachetniejszych pobudek. Zawsze to podkreślał i tym się chlubił, że nie może stać zdala od pracy nad pełnym odrodzeniem narodu żydowskiego. Przylgnął też do syjonizmu całym gorącym Swym i szlachetnym sercem i pełnią Swej bogatej jaźni służył idei syjonistycznej i Wielkiej Sprawie Odbudowy Erec Izrael.

Błp. Józef Heuman nie znosił krzywdy ludzkiej. I dlatego nie stał zdala od pracy społeczno-politycznej, choć sfera Jego zainteresowań w dziedzinie życia kulturalnego, Jego wrodzona inteligencja i wykształcenie, predystynowały Go raczej na człowieka nauki i wiedzy. Ale codzienne troski Żyda, martyrologia kupca żydowskiego stały się Jego troską, Jego cierpieniem. A na te cierpienia, na te troski miał jedną odpowiedź: pracować nad sobą, podnieść gospodarczo stan kupiecki, rozbudować spółdzielczość w harmonii z funkcją kupiectwa, oprzeć kupiectwo o zdrowe podstawy gospodarcze, pogłębić uczucie solidarności zawodowej, strzec dobrego imienia kupca żydowskiego, świadomego swych obowiązków i praw obywatelskich.

Stąd Jego aktywność w dziedzinie spółdzielczości w ulicy żydowskiej. Stąd Jego przodujące stanowisko w społeczeństwie żydowskim.

Śmierć błp. Józefa Heumana okryła żałobą całe społeczeństwo żydowskie, które poniosło ciężką i niepowetowaną stratę.

Pogrążeni w smutku nad świeżą mogiłą, chylimy czoła i oddajemy hołd ostatnim szczątkom szlachetnego Człowieka-Obywatela-Żyda-Syjonisty.

Dr A. Chomet

* * *

Wieść o zgonie błp. Józefa Heumana wywołała wielkie przygnębienie wśród całej ludności żydowskiej naszego miasta, która Zmarłego otaczała czcią i uwielbieniem. Błp. Józef Heuman bowiem od najmłodszych Swych lat był działaczem społecznym w najszlachetniejszym znaczeniu tego słowa i stał na posterunkach najbardziej odpowiedzialnych. Był jednym z założycieli i długoletnim prezesem Stow. Kupców, był wieloletnim radnym miejskim, a przez jakiś czas i asesorem miejskim. Był członkiem poprzedniego, wybranego zarządu kahalnego oraz członkiem obecnej rady kahalnej. Był prezesem zarządu Towarzystwa Eskontowego oraz prezesem Rady Nadzorczej Związku Kredytowego, wiceprezesem Związku Stowarzyszeń Kupieckich zach. Małopolski w Krakowie, korespondentem Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie, cenzorem w Banku Gospodarstwa Krajowego oraz członkiem całego szeregu innych instytucyj gospodarczych i społecznych.

W dniu zgonu, t. j. we środę 15 b. m. odbyło się żałobne posiedzenie wydziału Stow. Kupców i Przemysłowców, na którym załobne przemówienie wygłosił wiceprezes p. Dintenfass. Również Zarząd i Rada Nadzorcza Towarzystwa Eskontowego odbyły żałobne posiedzenie, na którym przemówienie wygłosił p. dyr. L Schinagel, poczym uchwalono wpisać błp. Józefa Heumana do Złotej Księgi Zyd. Funduszu Narodowego. Ponadto odbyło się posiedzenie żałobne Zarządu i Rady Nadzorczej Związku Kredytowego, na którym przemówienie wygłosił p. Henryk Holländer.

W końcu odbyło się żałobne posiedzenie komitetu lokalnego organizacji syjonistycznej z udziałem przedstawicieli wszystkich frakcyj oraz instytucyj gospodarczych, w których błp. Józef Heuman współpracował. Przemówienie żałobne wygłosił prezes p. dr A. Chomet, poczym pamięć Zmarłego uczczono jednominutowym milczeniem.

Pogrzeb błp. Józefa Heumana, który odbył się we czwartek 16 bm. o godz. 2 popoł zamienił się w potężną manifestację na cześć Zmarłego. Szczegółowe sprawozdanie z pogrzebu umieścimy w następnym numerze.

v.

Z powodu zgonu naszego Członka-Założyciela błp. JÓZEFA HEUMANA wyraża serdeczne współczucie pogrążonej w smutku Rodzinie

Stow. Żyd. Słuch. U. J. „Ognisko"
w Tarnowie

Z powodu zgonu drogiego towarzysza błp. JÓZEFA HEUMANA wyrażamy pogrążonej w smutku Rodzinie głębokie współczucie.

Wolfowie Götzlerowie

Wstrząśnięty do głębi zgonem błp. **JÓZEFA HEUMANA** składam Czcigodnej Rodzinie wyrazy najgłębszego żalu i współczucia. Odszedł od nas jeden z najlepszych, wzór dobroci i skromności, wierny i ofiarny syn Narodu

Abraham Spielman

Z powodu zgonu

błp. Józefa Heumana

członka Rady Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Tarnowie
wyrażają osieroconej Rodzinie szczere współczucie

Zarząd i Rada Gminy Wyzn. Żyd. w Tarnowie

Z powodu zgonu drogiego towarzysza

błp. Józefa Heumana

wyrażamy osieroconej Rodzinie głębokie współczucie.

Komitet Lokalny Org. Syjonistycznej w Tarnowie

Stare i proste prawdy

Znany prof. Manfred Kridl zamieścił w „Wiadomościach literackich" artykuł p. t. „Przypomnienie starych i prostych prawd", w którym czytamy między innymi, co następuje:

„Jakkolwiekbądź faktem jest, że wraz z odzyskaniem niepodległości oddziedziczyliśmy po naszych przodkach pewien rzeczywisty stan rzeczy, który musimy uznać — chcemy czy nie chcemy — i za który jesteśmy odpowiedzialni. Odpowiedzialność nasza bowiem dotyczy nie tylko teraźniejszości, ale rozciąga się również na przeszłość i przyszłość. Polska przed rozbiorowa zostawiła nam w spadku całe mnóstwo kwestyj niezałatwionych, nie tylko kwestię żydowską. Dlaczego tę jedną wysuwa się obecnie na czoło i głosi się hasła, że ona jedna da się załatwić natychmiast, odrazu, sposobem pogromowym czy administracyjnym, podczas gdy wszelkie inne sprawy wymagają dłuższego wysiłku, i to nie jednego pokolenia?

Ta odpowiedzialność historyczna każe nam stwierdzić, że Żydzi, od wieków osiedli w Polsce, sprzągnięci z naszymi losami dziejowymi, żyją wśród nas na prawach autochtonów i nikt nie może im tych praw zaprzeczać. Jak każdemu obywatelowi państwa, tak i im musi być zostawiona swoboda decydowania o swoich losach i swojej przynależności narodowej. Jest wśród nich silna i wpływowa partia syjonistyczna, dążąca do stworzenia własnego państwa. Tym możemy tylko rzec: a la bone heure! Są jednak niemniej silne grupy, które nie myślą o emigracji i pragną zostać w kraju. Tych nikomu nie wolno zmuszać do porzucenia siedziby przodków. Żaden odpowiedzialny i kulturalny Polak prawa takiego nie może sobie uzurpować, jak nie może wyrzekać się lekkim sercem dopływu do kultury polskiej tych wszystkich, którzy dla tej kultury pracują i pracować pragną.

Walka ekonomiczna i samoobrona kulturalna.

Jaka jest jednak różnica pomiędzy walką ekonomiczną a bojkotem? Logicznie walka jest pojęciem nadrzędnym i mieści w sobie pojęcie bojkotu. Jak można sobie wyobrazić walkę ekonomiczną z Żydami bez izolowania ich, niekupowania u nich, wypierania ich z zajmowanych placówek, czyli bez tego wszystkiego, co się ogólnie rozumie przez bojkot? Jest to więc tylko zastąpienie jednego słowa przez inne, żeby ładniej i kulturalniej wyglądało.

Pomińmy stronę moralną i prawną sprawy (z jakiej racji równouprawnieni współobywatele, zajmujący się legalnie handlem, mają być bojkotowani?)— a stańmy na gruncie ekonomicznym. Otóż, jak wiadomo, istnieją pewne „prawa ekonomiczne", a wśród nich i taki ekonomicznie uzasadniony zwyczaj, że ludzie kupują tam, gdzie mogą znaleźć towar tańszy (czy też lepszy), gdzie znajdują różne ułatwienia w nabywaniu i gdzie są lepiej obsłużeni. To jest jedyne i chyba słuszne kryterium ekonomiczne. Nie można go zastąpić kryterium patriotycznem i mówić: kupuj u chrześcijanina, choćbyś miał dostać towar droższy (czy też gorszy) i choćby cię traktowano niegrzecznie. Jest rzeczą znaną, że Żydzi, dzięki odwiecznej tradycji, doświadczeniu, organizacji, są na ogół lepszymi kupcami od chrześcijan; wie o tym każda gospodyni, że ten sam towar można często dostać znacznie taniej u Żydów. Nie jest to oczywiście żadną regułą, trzeba bowiem przyznać, że część kupiectwa chrześcijańskiego dociąga się powoli do tego poziomu, choć daleko u nas jeszcze do stosunków zachodnio-europejskich.

Jakiż z tego wniosek? Taki, że w społeczeństwie cywilizowanym, europejskim nie może być mowy ani o bojkocie, ani o „walce", lecz tylko o uczciwej konkurencji. Niech chrześcijanie produkują lepiej i sprzedają taniej, niech nauczą się zyskiwać klientów przez usłużność i grzeczność — a wówczas mogą osiągnąć swój cel. Innej drogi nie ma i nic tu nie pomogą frazesy patriotyczne. Przecież handel i przemysł w rękach polskich, to jeszcze nie jest żaden zysk dla gospodarstwa narodowego, musi to być przede wszystkim handel i przemysł zorganizowany na wysokim poziomie. Przecież nie można twierdzić, że Polska będzie wielka i potężna wówczas, gdy szachraje i wyzyskiwacze żydowscy będą zastąpieni przez szachrajów i wyzyskiwaczy chrześcijańskich. A niestety, często tak się zdarza, że chrześcijanie w handlu i w przemyśle przejmują tylko najgorsze zwyczaje Żydów, nie przejmując ich zalet.

Samoobrona kulturalna

Argument samoobrony kulturalnej opiera się na założeniu, że w psychice żydowskiej są pierwiastki szkodliwe i niebezpieczne, przed którymi musimy się bronić. Jakie to są pierwiastki? Najczęściej słyszy się o kosmopolityźmie, radykaliźmie, czysto spekulatywnych umysłach (bez „uczucia"), zachłanności, wyłączności, arogancji, pewności siebie, bezwzględności, egoizmie, fanatyzmie i t. p. Używający tych frazesów nie zdają sobie sprawy, że operują tylko osobistymi wrażeniami, przypuszczeniami, nastrojami, co najwyżej — pewnymi przypuszczeniami czy hipotezami, uogólnieniami fałszywymi, bo opartymi wyłącznie na obserwacji jednostek. To też i powyższe charakterystyki Żydów mają taką wartość, jak powiedzenia, że Francuzi są żywi i lekkomyślni, Niemcy ciężcy, a Anglicy flegmatyczni. Jest więc niedorzecznością na podobnych opiniach budować swój stosunek do Żydów, a czymś znacznie gorszym opierać na nich politykę eksterminacyjną.

Na to odpowiadają różni ludzie: tych rzeczy nie można udowodnić, ale się je „czuje", tak samo, jak na pierwszy rzut oka rozpoznaje się Żyda. Czuje się? Zależy od tego, kto, gdzie i kiedy. Czuje się tylko same wady a żadnych zalet? Już to samo podaje w grubą wątpliwość to „czucie". Ponadto nikt chyba nie zaprzeczy, że te same cechy, które wytyka się Żydom, znaleźć można w stanie kwitnącym u stuprocentowych aryjczyków (o ile tacy istnieją). Że masa żydowska jest nam obca i wstrętna? Znowu zależy, jak dla kogo. Dla człowieka subtelniejszego każda gromada niekulturalna (a często nawet i kulturalna!) jest obca i wstrętna. Ileż to razy chwyta nas „szewska pasja" wśród towarzystwa najbardziej dobrze wychowanego, wśród ludzi skądinąd sympatycznych i wartościowych! Weźmy nasze obchody, uroczystości, posiedzenia, zebrania, nawet „elity" intelektualnej. Ileż tu powodów do niesmaku, goryczy, oburzenia!

Czcigodnej Rodzinie

błp. Józefa Heumana

składamy z powodu utraty MĘŻA i OJCA wyrazy najgłębszego współczucia.

Kupiectwo żydowskie opłakuje odejście swego Wielkiego Niezastąpionego Przewódcy z posterunku, na którym był tak potrzebny i tak bardzo się zasłużył. Imię Jego pozostanie w pamięci naszej na zawsze.

Stow. Kupców i Przemysłowców w Tarnowie

Z powodu zgonu długoletniego i zasłużonego prezesa naszego Zarządu

błp. Józefa Heumana

składamy tą drogą pogrążonej w głębokim smutku ŻONIE i RODZINIE wyrazy głębokiego współczucia.

Zarząd, Rada Nadzorcza i Urzędnicy
Towarzystwa Eskontowego w Tarnowie

Głęboko dotknięci bolesną utratą naszego drogiego, wielce zasłużonego prezesa — nieodżałowanej pamięci

Józefa Heumana

składamy tą drogą Szanownej RODZINIE wyrazy szczerego współczucia.

Zarząd, Rada Nadzorcza i Pracownicy
Związku Kredytowego w Tarnowie

Z powodu zgonu błp. JÓZEFA HEUMANA wyraża tą drogą pogrążonej w głębokim smutku Rodzinie szczere współczucie **Izrael Hönig**

Z powodu zgonu założyciela i Prezesa Stow. Kupców błp. Józefa Heumana, wyrażam tą drogą w głębokim smutku pogrążonej Rodzinie serdeczne współczucie **Dawid Seiden**

Z powodu zgonu błp. JÓZEFA HEUMANA składają Szanownej Rodzinie wyrazy głębokiego współczucia **Personel firmy L. Kornmehl**
Anna Kornmehlowa
Ch. Fesselowie

Z powodu zgonu błp. JÓZEFA HEUMANA wyrażają szczere współczucie pogrążonej w głębokim smutku Rodzinie **N. H. i Maks Balsamowie**

Pod adresem dyrekcji kolejowej

Od pewnego czasu pasażerowie żydowscy na odcinku kolejowym Stróże-Tarnów są bardzo często molestowani i bici przez niektórych robotników zatrudnionych przy robotach drogowo-kolejowych, szczególnie na odcinku Pleśna-Tarnów, przy czym należy zaznaczyć, że praktyki powyższe dokonywane są w obecności młodzieży szkolnej dojeżdżającej na naukę do Tarnowa, co niewątpliwie przyczynia się do jej zdemoralizowania.

Ponadto zdarzają się bardzo często napady na Żydów na terenie dworca kolejowego w Tarnowie, w szczególności w hali wyjściowej.

Apelujemy zatem tą drogą do dyrekcji kolejowej, aby wglądnęła w te stosunki i zapewniła pasażerom opłacającym należytość za przejazd a tym samym przysparzającym dochody P.K.P. – bezpieczeństwo zdrowia i mienia w czasie jazdy.

Albo — albo...

Neo-nacjonaliści są doprawdy w kłopocie. Konkurować z endecją, która już dawno dosiadła konika antysemickiego, a z drugiej strony zachować linię środka, realizować hasła bojkotowe bez bicia szyb w sklepach żydowskich, a przy tym wszystkim praca neo-nacjonalistyczna ma opierać się na zasadach ideowych, w których normą ma być konstytucja kwietniowa.

Niechże więc nie mają nam za złe wszyscy działacze neo-nacjonaliści, kierownicy sektorów miejskich i wiejskich O. Z. N. — że przypomnimy niektóre zasadnicze normy konstytucji kwietniowej, na które powoływał się także p. inż. Stanisław Hüpsch, kierownik prac organizacyjnych O. Z. N., na okręg miejski tarnowski. Otóż wedle art. 1 ustawy konstytucyjnej z dnia 22 kwietnia 1935

„Państwo Polskie jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli“ —

a wedle art. 7 tejże konstytucji kwietniowej

1) „Wartością wysiłku i zasług obywatela na rzecz dobra powszechnego mierzone będą jego uprawnienia do wpływania na sprawy publiczne.

2) **Ani pochodzenie, ani wyznanie, ani płeć, ani narodowość nie mogą być powodem ograniczenia tych uprawnień“.**

P. inż. Hüpsch w swym inauguracyjnym referacie, wygłoszonym onegdaj na zebraniu informacyjnym O. Z. N. w Tarnowie, mówiąc o zagadnieniu żydowskim — podkreślił też, że

„nie wysuwamy jako zasad kwestii rasizmu. Jesteśmy przeciwni wszelkim gwałtom, uchybiającym prawom w konstytucji zawartym i najenergiczniej im się przeciwstawiamy. Nie chcemy niszczyć komórek gospodarczych żydowskich, lecz chcemy wytwarzać komórki gospodarcze polskie, gdyż przyrost naszej ludności wiejskiej i miejskiej przy braku dostatecznych terenów pod uprawę roli wymaga od nas skierowania części ludności do tych działów gospodarczych (przemysł i handel), które dadzą nam pewne konieczne ujednolicenie polskiej gospodarki i zajęcie dla nadmiaru ludności“.

Ale w jaki sposób chce się osiągnąć ten cel?

Wystarczy przeczytać odezwę wydaną przez komitet międzyorganizacyjny, reprezentujący zapewne organizacje wchodzące w skład nowej organizacji — by mieć dokładny obraz w jaki to sposób chce się wytwarzać komórki gospodarcze polskie. Tydzień propagandy Polskiego handlu z capstrzykiem i demonstracją antyżydowską dały nam przedsmak — jakimi środkami realizowanym ma być hasło w założeniu swym antykonstytucyjne: „Swój do swego po swoje“.

Jeżeli normą naszego życia wewnętrznego ma być konstytucja kwietniowa — to nie można dzielić obywateli na kategorie pierwszej lub drugiej klasy. Nie można też dzielić społeczeństwa na „obywateli“ i na „obcych“ — bo ani pochodzenie, ani wyznanie, ani narodowość nie mogą ograniczać uprawnień do pracy, do twórczości jednostki, która wedle art. 5. konstytucji kwietniowej jest dźwignią życia zbiorowego.

Odbiega też mocno od konstytucji kwietniowej p. inż. Hüpsch, jeżeli głosi, że dla „innych“ mają być zachowane odpowiednie formy konstytucyjne.

Konstytucja kwietniowa zna tylko obywateli bez różnicy pochodzenia, wyznania, narodowości a nie zna „innych“. Albo—albo. Albo normą naszego życia wewnętrznego jest konstytucja kwietniowa — albo „neo-nacjonaliści“ zbaczają z drogi i czynią wyłom w tej konstytucji. Kto nie wyznaje zasad rasizmu — ten nie może mówić o ujednoliceniu polskiej gospodarki, biorąc właśnie za podstawę nie kryterium przyjęte w konstytucji kwietniowej — t. j. kryterium obywatelskie — lecz właśnie pochodzenie, religię czy narodowość.

Opierając się na konstytucji kwietniowej, można mówić tylko o konieczności uobywatelnienia gospodarki polskiej z państwowego punktu widzenia. Problem zaś skierowania przyrostu ludności wiejskiej i miejskiej do innych działów pracy z powodu rzekomego braku terenów pod uprawę roli — nie jest problemem żydowskim i nie może być rozpatrywany przy akompaniamencie haseł „Swój do swego po swoje“.

Lecz o tym więcej innym razem. ac.

Podziękowanie

Stow. Opieka nad biedną żyd. młodzieżą szkolną w Tarnowie poczuwa się do miłego obowiązku podziękować wszystkim tym, którzy przyczynili się do zaopatrzenia biednej dziatwy szkolnej w odzież zimową.

Za Zarząd Stow. Opieka nad biedną żyd. młodz. szkolną

dent. J. Korniło, sekretarz — mgr J. Taubeles, prezes

ABRAHAM PERLBERG

zmarł po krótkich cierpieniach, przeżywszy lat 47

Pogrzeb odbył się we wtorek 14 grudnia 1937 o godz. 2 po poł. z domu przedpogrzebowego na cmentarzu żydowskim, o czym zawiadamia w głębokim smutku pogrążona

RODZINA

Uprasza się o zaniechanie wizyt kondolencyjnych.

Lustracja w kahale

Władza nadzorcza przeprowadziła lustrację ksiąg i gospodarki kahalnej za rok 1937. Lustrację która trwała kilkanaście dni przeprowadzili pp. mgr Paszkiewicz i Józef Müller.

W wyniku swych badań lustratorzy stwierdzili, że nadwyżka budżetowa za ostatni rok aż do 4 bm. wynosi około 14 000 zł, i że rachunek bilansu wykazuje przyrost majątku gminnego na kwotę przeszło zł 42 000.

Posiedzenie Rady kahalnej

W niedzielę, dnia 19-go grudnia 1937 o godz. 4.30 popołudniu odbędzie się posiedzenie Rady Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Tarnowie z następującym porządkiem obrad:

Odczytanie protokołów z poprzednich posiedzeń. Ustalenie ogólnej sumy dochodu osiągnąć się mającej w drodze składek — tudzież oznaczenie wysokości składek za rok 1937. Wybór komisji dla wymiaru składki gminnej za r. 1937. Sprawozdanie Zarządu budżetowe i bilansowe. Interpelacje i wnioski.

Godziny handlu w tygodniu przedświątecznym

Przypomina się zainteresowanym, że zgodnie z ustawą o godzinach handlu, w okresie sześciu dni, poprzedzających wigilię Bożego Narodzenia, godziny handlu mogą być przedłużone z zachowaniem postanowień ustawodawstwa o ochronie pracy, a mianowicie w dni powszednie do godz. 21.

W r. b. okres ten rozpocznie się od poniedziałku, 20 bm. W przypadającą w tym okresie niedzielę, 19 bm., wykonywanie handlu dozwolone jest od g. 13 do 18. W wigilię, 24b. m., wszystkie sklepy i miejsca zawodowej sprzedaży, zakłady kalotechniczne, fryzjerskie i tp. mogą być czynne najwyżej do godz. 18. W pierwszy dzień świąt, w sobotę, 25 bm., wszystkie miejsca zawodowej sprzedaży, bez względu na swój charakter (nawet jadłodajnie) winny być zamknięte. Natomiast w niedzielę, 26 bm., jadłodajnie i kawiarnie mogą być otwarte, jak w zwykły dzień świąteczny.

Wstrzymanie egzekucyj skarb. na okres 3 dni

Władze skarbowe wydały okólnik dotyczący ograniczenia egzekucji w okresie świąt Bożego Narodzenia. Począwszy od czwartku (23 b. m) licytacje skarbowe będą wstrzymane.

Głębokie współczucie wyrażamy tow. Bronisławie Perlbergowej z powodu zgonu błp. MĘŻA

Komitet lok. organizacji syjonistycznej w Tarnowie

Tow. Bronisławie Perlbergowej wyrażają głębokie współczucie z powodu zgonu błp. Męża

Drowie Chometowie

הננו משתתפים בצערה של גב׳ פרלברג למות עליה בעלה, המקום ינחם אותה בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

הנהלת בית הספר העממי
והגמנסיה „שפה ברורה“ בטרנוב

הננו משתתפים בצערו הגדול ובכאבו העמוק של חברנו היקר שרגא פרלברג במות עליו אבין ז״ל. המקום ינחמו בתוך אבלי ציון וירושלים.

המחנכת ותלמידי המחלקה ג׳
של הגמנסיה „שפה ברורה“ בטרנוב

Swojej długoletniej Przewodniczącej, P. Broni Perlbergowej, wyraża z głębi serca płynące współczucie z powodu zgonu Jej błp. MĘŻA

Komitet Rodzicielski przy szkołach „Safa Berura“ w Tarnowie

Tow. Bronisławie Perlbergowej wyrażamy głębokie współczucie z powodu zgonu błp. MĘŻA.

„Cijonim Baalej Mikcoa“ w Tarnowie

WPani Bronisławie Perlbergowej składamy tą drogą wyrazy szczerego współczucia z powodu zgonu Jej błp. MĘŻA. **Briggowie**

POMOC ZIMOWA

Wszyscy będziemy składać świadcenia na POMOC ZIMOWĄ!

bo szczęśliwi jesteśmy, że mamy pracę
możemy pomóc współobywatelom niepracującym
wiemy, że trudno przetrwać zimę bez ciepłej strawy i odzieży
wiemy, że głód i nędza jest złym doradcą
rozumiemy konieczność dokarmiania dzieci
chcemy spełnić swój obowiązek obywatelski pomoc bliźniemu, to nasz obowiązek braterstwa ludzkiego
chcemy bezpieczeństwa i spokoju wewnętrznego
człowiek syty winien podzielić się z pragnącym

Naczelny Komitet rozesłał już wici po całym kraju, wzywając wszystkich obywateli do **pospolitego ruszenia serc!**

Niech wszyscy staną do apelu, wszyscy którzy gorąco odczuwają niedolę współobywateli pozbawionych pracy!

Staraniem kom. lok. org. syjon. w Tarnowie wygłosi w piątek 17 bm. o godz. 7·30 wiecz. w lokalu przy pl. Kazimierza W. 3

REFERAT tow. mgr M. DINTENFASS n. t. Problemy morza żydowskiego

WSTĘP DLA WSZYSTKICH BEZPŁATNY

Ochronka. Żyd. i org. „Bnej Syjon“ urządzają w sobotę 18 grudnia 1937 r. w salach hotelu „Bristol“

Bufet we własnym zarządzie

— — Strój dowolny — —

WESOŁY DANCING

WIELE EMOCJI

i NIESPODZIANEK

Kto przez przeoczenie nie otrzymał zaproszenia, może je otrzymać w lokalu „Bnej Syjonu“, pl. Kazimierza W. 3 — codziennie między godziną 8—10 wiecz.

ברכת מזל-טוב חמה לחברנו גוטמן דנקוביץ לארושיו את העלמה רחל קפהן מנובי סונץ.

מלה ווינד
קלמן רוכורגר

לחברנו גוטמן דנקוביץ לרגלי ארושיו את ב"ל רחל קפהן, ברכת מזל-טוב לבבית מאחלים

ליב ערנברג, יהוקאל שלוינגר
אברהם ביר, וואלף ווינד, שלום ליבטר

Z okazji zaręczyn p. Hanki Dankowicz z p. Samuelem Zwickem oraz p. Gutmana Dankowicza z p. Rachelą Kaphanówną z Nowego Sącza serdecznie gratuluje **S. D. Leibler**

Koledze Samuelowi Zwickowi z okazji zaręczyn z Hanką Dankowicz serdecznie gratulują **Ch. Schlesinger, L. Ehrenberg, Sz. Leuchter, K. Rauchwerger**

Z okazji zaręczyn Gutmana Dankowicza z p. Rachelą Kaphanówną z Nowego Sącza serdecznie gratulują **I. Wachsmanowie, Samuel Singer, Samuel Weil**

Z okazji zaślubin kol. Maksa Rosenbauma z p. Regina Spindlerówną serdecznie gratulują **Stubowie, R. Wiener, Z. Klein, S. Schnur**

Skazanie za pikietowanie sklepów

W Starostwie grodzkim w Krakowie odbyła się onegdaj rozprawa karno-administracyjna przeciwko 21 osobom przytrzymanym za pikietowanie sklepów żydowskich.

Wszystkim wymierzoną została kara od dwu do 7-miu dni bez zamiany na grzywnę. Skazani odwołali się do sądu. Wśród 21 skazanych znajduje się 16 tu studentów akademji górniczej wydziału hutniczego i górniczego, członków młodzieży wszechpolskiej. Reszta oskarżonych rekrutuje się ze sfer praktykantów szewskich i stolarskich.

Ze Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców

Podaje się do wiadomości zainteresowanych, iż z dniem 23 b. m. Stowarzyszenie Kupców i przemysłowców na mocy upoważnienia tut. Urzędu Skarbowego przyjmować będzie wpłaty na świadectwa przemysłowe na rok 1938. Zgłaszający się winni przedłożyć nakazy płatnicze na podatek przemysłowy za rok 1936 wzgl. wymiary zryczałtowane na lata 1936/37.

Z Opieki nad Biedną Żyd. Młodzieżą Szkolną

Dzięki intensywnej pracy wydziału, Stow. to coraz silniej rozwija się działalność.

W pierwszym półroczu szkolnym zakupiono 75 książek za kwotę 100 zł.

Z opieki lekarskiej i dentyst. korzystało bezpłatnie przeszło 100 dzieci. Dnia 12 bm. rozdzielono 75 płaszczy zimowych dla najbiedniejszych dzieci z wszystkich szkół publ. i pryw. Rozdział 120 par obuwia nastąpi z początkiem stycznia. Ponadto w powyższym czasie uruchomioną zostanie kuchnia rytualna, która wydawać będzie ciepłe objady dla 180 dzieci.

Do utrzymania tak ważnej instytucji potrzebna jest usilna pomoc, dlatego społeczeństwo tarnowskie powinno nadal popierać to stowarzyszenie i jego pracę.

Wykaz K. K. L.

Klub Muza 8 32, Stow. Kupców 9.35, M. Spiro 6.30, dr Leibel 2.51, dr Feiwel 2.35, Herman Fluhr 2 34, T. Bruder 2.36, Herman Wasserman 2.24, Hudesa Apfelbaum 2.17, M. Balsam 1.60, Kornmehl i Fessel 1.64, dr Schönfeld 1.55, Aron Siedliskier 1.17, Rubin Hönig 1.26, S. Fleck 1.16, Wolf Götzler 1.16, Roskes 1.15, Juda Fisch 1.11, Natan Freiman 1.02. Po 1 zł: Zwi Zwecher, M. Katz, Izrael Osterweil, S. Ch. Korn, Wigdor Wiener, Samuel Gelernter, Józef Teitelbaum 0.92, H. Ladner 0.90, Naftali Argand 0.87, Moses Schiff 0.84. Po 0.70: Benjamin Gawrilowicz, Józef Leser, dyr. Lieblich, Org. Haszomer Hadati, Zitronenbaum, Izrael Reich 0 61, J Koch 0.61, Izrael Koch 0.61. Po 0 60: Józef Müller, Leon Fleischer, Izraelowicz, Herman Kirsch 0.57, Birnówna 0.57, Izak Schmidt 0.55, Aron Leibel 0 55. dr Mandel 0 55. Po 0.50: Leon Lieberman, Saul Gelb, Naftali Grünspan, Katznerowa, Joanna Klafter, Herman Lauterbach, dr Lauterbach, Zwi Gersten, Eljasz Unger, Gedalje Bornstein, Steinbockowie, Aron Weiser, B-cia Seiden, Rubin Nachman, Szyja Fried, Henryk Sommer, Pralnia Warszawska, Adolf Stern, Samuel Rosen, Rachela Weisman, Maurycy Schwanenfeld, Izak Zauder, Gerschon Chajkin, Salo Löffelholz, Jakubowicz, E. Silberman, Rossner, J. Pomeranz, Markus Goldfarb, Alfred Stiel, Debora Sturm, Moses Leibel, Oser König, Szaja Fränkel, Ch. Rössler, Kalman Gärtner, Hirsch Eder, dr Schenkel, Natan Kleinhändler. Datki poniżej 0.50 z 46 puszek suma 11.94.

Z okazji 60-lecia tow. W. Götzlera zebrano na bankiecie przez tow. M. Markusa i Bursztyna 82.50. zł

Śluby: Wildstahl-Wachsman zebrane przez tow. Gelbową i Gruschowa 23 95 .zł — Mahler-Zimet zebrane przez tow. Jachimowicza 4 10

Szkoła Stow. Zyd. Naucz. Szkół Powsz. i średnich 11.70.

Gimnazjum hebr.: samorząd za listopad 50.— grono prof. 15 — dr Bloch 5.— Razem 70 zł. Imi: dr Chomet 5.65.

Wydział org. Wizo złożył 10 zł na K K. L zamiast kwiatów na grób błp. Męża p. Bronisławy Perlbergowej.

Kronika

Bnej Syjon. W sobotę, dnia 18 b. m. o godz. 3 po poł. odbędzie się plenarka z odczytem członka Rady Centralnej, mgra R. Wolfa z Krakowa n. t. „O nową orientację“. Uprasza się wszystkich członków org. o bezwzględne i punktualne przybycie.

Org. „Hechaluc Hamizrachi“. W piątek, dnia 17 bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Tertila 1, referat tow. Sz. Ungera n. t. „Od ghetta średniowiecznego do ghetta ławkowego“.

„Mł. Wizo“. W sobotę 18 b. m. o godz. 3 po poł. pogadanka n. t. „Przeznaczenie w życiu człowieka“. — W niedzielę 19 b. m. o godz. 8-ej wiecz. posiedzenie wydziału. — We środę 22 b. m. o godz. 8-ej grupa.

Wizo. W niedzielę dnia 19 grudnia b. r. odbędzie się w lokalu własnym Walne Zgromadzenie ze współudziałem p. drowej Aptowej, przew. kom. Centr. z Krakowa. Początek o godz. 7.30. Po Walnem Zgromadzeniu herbatka towarzyska.

Odwołany z powodu żałoby p. Bronisławy Perlbergowej referat tow. Mondscheinowej „Piękno w życiu Wilde'a“ odbędzie się we wtorek 21 bm. na herbatce o godz. 4 50 w lokalu własnym. — Goście mile widziani.

Sekcja strzelecka Ż. T. G. S. „Samson“ zawiadamia, że ćwiczenia strzeleckie odbywają się w sali gimnastycznej pryw. gimn. ul. Topolowej w każdą niedzielę od godz. 8—9 wieczorem, pod fachowym kierownictwem.

XIX. Doroczna Reduta Ż. T. G. S. „Samson“ odbędzie się w sobotę dnia 1 stycznia 1938 w salach Bristolu.

Wystawa z zakresu krawieczyzny. Prywatna żydowska średnia szkoła zawodowa żeńska urządza wystawę zimową z zakresu krawieczyzny. Wystawa będzie otwarta w lokalu szkoły przy ul. Marcina 12, w dniu 18 i 19 grudnia od godz. 9—20-ej.

Kino „Apollo“ wyświetla dziś i w dni następne film kolorowy p. t. „Władczyni Puszczy“. Następny film „Skłamałam“ z Smosarską w roli głównej.

Przyjmujcie puszki K. K. L. do swych mieszkań!

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł, 1/2 str. 175 zł, 1/4 str. 90 zł, 1/8 str. 45 zł, 1/16 str. 30 zł, 1/32 str. 15 zł. Przed tekstem 100% drożej. Drobne za słowo 30 gr

Prenumerata: Miesięcznie zł 1·10, kwartalnie zł 3·30, półrocznie zł 6·6C, rocznie 13.20. Prenumerata zagraniczna miesięcznie zł 1·50

Wydawca i odpowiedzialny redaktor **Chaim Friedman.** Drukiem I. Engelberga w Tarnowie